

Тема: Казкова квітка Петриківки. Петриківський розпис.

Мета: ознайомити учнів з поняттям «петриківський розпис», прийомами, які використовуються в ньому; вчити учнів передавати на малюнку чарівний світ квітів за допомогою основних прийомів «петриківки»: «зернятко», «гребінець», «горішок», «перехідний мазок»; удосконалювати зорову пам'ять, образне мислення, фантазію; виховувати любов і бережливе ставлення до квітів.

Обладнання: картинки з Петриківським розписом, схеми основних мазків, картини відомих петриківських майстрів, фарби, альбоми, олівці, пензлики, гумки, зразки дитячих робіт.

Хід заняття

I. Організаційна частина.

- Доброго дня діти. Хто в нас сьогодні черговий? Хто відсутній?

- про що ми говорили на попередньому занятті?

Сьогодні ми поплинемо у дивний світ фантазії і краси – світ петриківського розпису, що віддавна приваблює людей своєю неповторністю і яскравістю, багатством кольорів.

II. Актуалізація опорних знань

- Давайте ми зараз пригадаємо які ви знаєте кольори райдуги? (Червоний, помаранчевий, жовтий, зелений, голубий, синій, фіолетовий)

- на попередньому занятті ми з вами говорили що є холодні та теплі кольори

- які кольори вважають теплими та холодними? (До теплих ми відносимо червоний, помаранчевий і жовтий, а до холодних – зелений, голубий, синій та фіолетовий. А білий, чорний і сірий – то нейтральні кольори.)

Кажуть, що червоний колір вибирають ті, хто прагне до влади. Жовтий – це колір цілеспрямованих людей. Оранжевий для тих, хто любить життя, різноманітність. Синій і голубий вибирають ті, хто відчуває незримий світ. Зелений колір вказує, що людина вперта. Фіолетовий – колір сюрпризів.

III. Повідомлення теми, мети заняття.

За вікном вже холодно. Стало одноманітно і похмуро. І так хочеться повернутись назад в літо, в царину тепла і яскравих кольорів. Тому ми і помандруємо сьогодні у чарівний світ літа. І допоможе нам в цьому Чарівна квітка Петриківки – саме так називається тема нашого уроку. Під час цих мандрів ми станемо майстрами

Петриківки, опануємо секрети майстерності розпису, створимо свої малюнкові неповторні твори.

IV. Пояснення нового матеріалу

1. Вступна бесіда.

Петриківський розпис – один із видів народного мистецтва.

Виник він на Лівобережній Україні в с. Петриківка. Він зароджується як одне з найперших орнаментальних мистецтв, проте широкого поширення набув у ХІХ ст. Розпис зосереджувався на печі, комині, потім малюнок переходив на стіну, продовжувався над вікнами, по кутках. Зображували переважно птахів, дерево життя з ними, хрести в полі, зигзаги, рослинні орнаменти.

Малюнок Петриківки створювався без попередніх ескізів, без розподілу на етапи, здійснювався одразу, а найчастіше просто поновлювався.

Фарби були переважно натурального походження: сажа, сік лободи, ягоди бузини, пелюстки соняшника, біла перетерта глина, а також анілові фарби.

Пензлі робилися із кошкої шерсті, в залежності від необхідності малювати просто ганчіркою.

2. Демонстрація і обговорення малюнків

Найвизначнішими майстрами Петриківки є Тетяна Пата та Катерина Білокур.

Катерина Білокур народилася 25 листопада 1900, Богданівка, Пирятинський повіт, Полтавська губернія — † 10 червня 1961. У віці 6—7 років Катерина навчилася читати. На сімейній раді було вирішено не віддавати дівчину до школи, щоб зекономити на одязі та взутті. Малювати починає з ранніх років, однак батьки не схвалюють це заняття і забороняють ним займатися. Катерина продовжує малювати потайки від рідних, використовуючи для цього полотно та вугіль. Аквареллю й олівцем працювала мало. Художницю більше приваблювали олійні фарби. Сама робила пензлі — вибирала з котячого хвоста волосини однакової довжини. Для кожної фарби — свій пензлик. Самотужки опанувала техніку ґрунтування полотна. У хаті Білокурів у Богданівці 1977 року створили Музей-садиба Катерини Білокур. У Києві є вулиця, названа на честь Катерини Білокур. Пам'ятник Катерині Білокур в Яготині. (Перегляд репродукції №1)

- Ось тут ви бачите її картини. Подивіться на них уважно. Сама майстриня дуже любила квіти, тому й малювала переважно їх.

- А в Тетяни Пати на малюнках переважають птиці. 20 лютого 1884 — †7 грудня 1976). Народилася в бідній багатодітній селянській родині, з 14 років заробляла на

хліб тим, що ходила по хатах і розписувала квітами димоходи печей. 1950 року стала членом Спілки художників України. (Переглід репробукції №2)

Одже ми познайомилися з відомими художницями.

- а яких художників ми ще з вами знаємо?

- як називається художник, стиль, в якому зображено море?

Ну ось ми дізнались дещо нове для нас, а також пригадали інших художників. А зараз ми пограємо в гру. На попередньому гуртку ви пропонували ігри, а сьогодні ми пограєм в гру яку я вам приготувала. Гра називається:

Шишки, жолуді, горіхи

Дітей розподіляють на трійки. Вони беруться за руки і утворюють кола на всій території майданчика. Кожен гравець у колі дістає назву: “Білка”, “Жолудь”, “Горіх”. Одного з дітей вибирають ведучим.

На виклик учителя “Горіхи!”, “Білки!” або “Жолуді!” діти швидко міняються місцями в різних колах, а ведучий намагається зайняти місце в одній із трійок, дістаючи назву гравця, який вибув. Учень, що залишився без місця, стає ведучим. Перемагають діти, які жодного разу не були в ролі ведучого.

Будь уважний

Коли я кажу чоловіче ім'я ви присідаєте, жіноче - хлопаєте, предмет - крутитись .

Коля, Оля, Настя, вазон, Міша, дошка, вилка, Катя, Толя, Рома, парта, книжка, Дарина, вікно, Олег, телевізор, Наталя, Оксана, стілець, олівець, Юля, альбом, Андрій, Женя, Марина, фарби, котик, Таня, Максим, фломастери, куртка, Люда, Іван, нитка, Василь, Галина, палітра.

3. Основи Петриківки

- Щоб навчитись малювати квітку Петриківки, потрібно опанувати техніку і основи петриківського розпису.

Основним елементом в Петриківському розписі є зернятко або мазок. Саме воно покладається в основу всіх елементів.

Зернятко може бути прямим, похилим, видовженим, подвійним.

Гляньмо на таблицю. Зараз ми з вами спробуємо малювати. А ось ці елементи вже складніші: гребінець, травичка, подвійний мазок, колосок, горішок, пуп'янок.

V. Педагогічний малюнок

Ми зараз з вами будемо малювати чарівну квітку. Але кожен кольори підбирає сам. Сьогодні вам буде трохи незвично працювати: адже ви малюватимете за мною і без олівців.

VI. Практична робота

- Отже малюємо чарівну квітку Петриківки Я малюю, а ви повторюєте за мною.

VII. Підсумок заняття.

1. Виставка найкращих робіт і їх захист.
2. Коментар учителя.

Катерина Білокур «Букет квітів»

Тетяна Пата « Птахи у квітах»